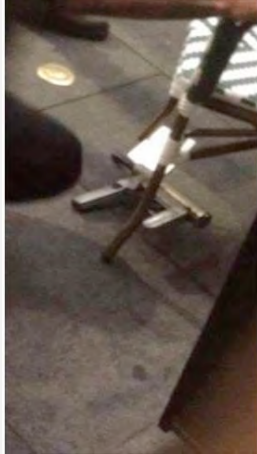

9 ביוני 2016

ארבעה בני אדם נהרגו בפיגוע ירי במתחם הקניות שרונה בתל-אביב

מימין: זירת הירי של שני המחבלים במתחם שרונה בתל אביב (דף הפייסבוק של משטרת ישראל, 8 ביוני 2016).
משמאל: אחד מכלי הנשק המאולתרים בהם עשו שימוש המחבלים (דף הפייסבוק QUDSN, 9 ביוני 2016)

כללי

1. ב-8 ביוני 2016 בשעות הערב בוצע פיגוע ירי במתחם שרונה, מתחם קניות ובילוי, במרכז תל אביב. שני מחבלים ירו לעבר יושבי מסעדה ועוברי אורח שהיו במקום. ארבעה בני אדם נהרגו ושבעה נפצעו, שלושה מהם באורח בינוני קשה. שני המחבלים, שוהים בלתי חוקיים מיטא, שבאזור חברון נתפסו, אחד מהם פצוע ומאושפז בבית החולים.

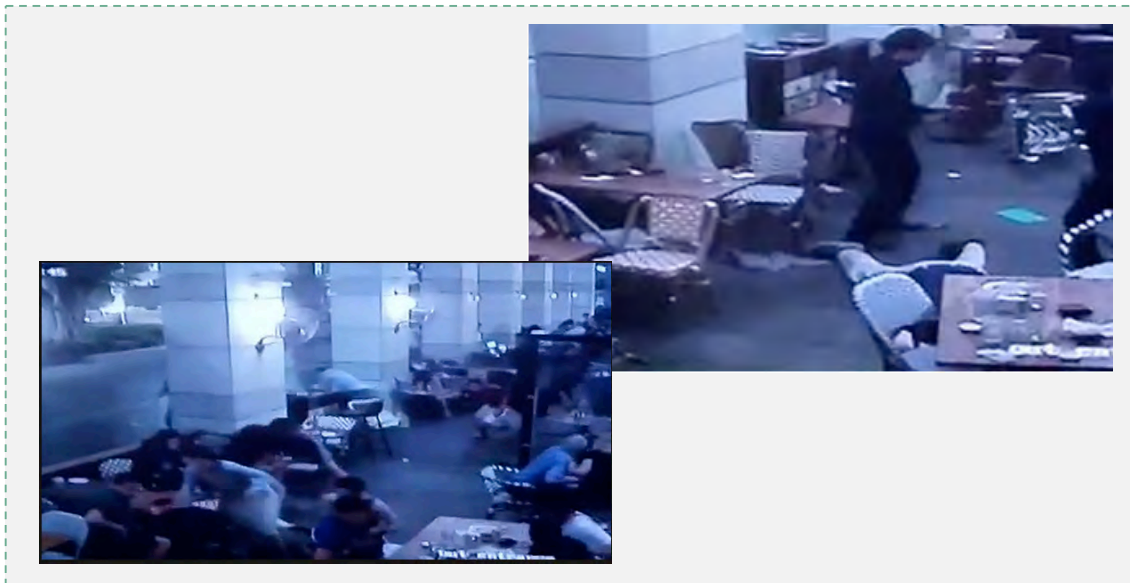
2. זהו פיגוע הירי השני שבוצע מאז תחילת חודש רמז'אן (6 ביוני 2016) ופיגוע שלישי בתל אביב בשנה האחרונה.¹ הפיגוע בוצע לאחר שבחודשיים האחרונים חלה ירידה ניכרת בגל הפיגועים שהחל בספטמבר 2015. להערכתנו פיגוע הירי בשרונה אינו "פיגוע יחידים" ספונטאני שאפיין את גל הטרור הנוכחי. זהו פיגוע מורכב יותר המצריך תכנון ושיתוף פעולה עם גורמים נוספים (הסעת המחבלים, ציוד בכלי נשק). הפיגוע מוכיח כי בצד פיגועי היחידים הספונטניים במסגרת מה שמכונה על ידי הרשות הפלסטינית "התנגדות עממית" נעשה מאמץ לבצע פיגועים מורכבים יותר בעלי אופי צבאי שמטרתם לפגוע במספר רב של בני אדם.

1 ב-1 בינואר 2016 בוצע פיגוע ירי ברחוב דיזנגוף בתל אביב בו נהרגו שלושה אזרחים ונפצעו שמונה. את הפיגוע ביצע נשאת מלחם, תושב ערערה. ב-8 במרץ 2016 בוצע פיגוע דקירה בטיילת ביפו אדם אחד נהרג ועשרה בני אדם נפצעו.

מהלך הפיגוע

3. ב-8 ביוני 2016 בסביבות 2100 נכנסו שני מחבלים לבושים בחליפות ונושאי תיקים לאחת המסעדות במתחם שרונה שבמרכז תל אביב. הם סרקו את המקום והתיישבו בחוץ בקרבת הכניסה למסעדה. הם הזמינו שתייה. זמן קצר לאחר מכן החלו לירות לעבר יושבי המסעדה, מסעדה סמוכה ועוברי אורח **ברובי קארל גוסטב מאולתרים** שהוציאו מתיקיהם.

4. מאבטחים שהיו במקום השיבו אש. אחד המחבלים נפגע מירי ברגלו והשני החל להימלט מהמקום ונתפס זמן קצר לאחר מכן ברחוב סמוך. ארבעה בני אדם נהרגו ושבעה נפצעו, שלושה מהם באורח בינוני-קשה. שני המחבלים נעצרו אחד מהם מאושפז בבית החולים לאחר שנפצע מירי כוחות הביטחון.

פיגוע הירי כפי שצולם במצלמות האבטחה במקום (8 ביוני 2016)

המחבלים שביצעו את הפיגוע

5. שני המחבלים, שביצעו את הפיגוע הם **מחמד אחמד מוסא מח'אמרה** ו**ח'אלד מחמד מוסא מח'מארה** בני 21. השניים הם בני דודים **תושבי הכפר יטא באזור חברון**. שניהם ללא עבר ביטחוני. השניים הגיעו לתל אביב מבלי שהיו להם אישורים לשהייה בישראל. לפי שעה לא ידוע כיצד הגיעו לישראל ככל הנראה בעזרת סייען שהסיע אותם. על פי מנגנוני הביטחון הפלסטינים הם נעדרו מבתיים במשך יומיים לפני ביצוע הפיגוע.

מימין : המחבל מחמד מח'אמרה (דף הפייסבוק של תנועת חמאס ביטא, 9 ביוני 2016). משמאל : המחבל ח'אלד מח'אמרה בעת ביקור שערך בהר הבית (דף הפייסבוק שהאב, 9 ביוני 2016)

6. תנועת חמאס באזור יטא מיהרה לקבל אחריות על הפיגוע בציינה כי שני המחבלים הם פעילי התנועה (עמוד הפייסבוק רדיו קול האסירים, 8 ביוני 2016). יצוין, כי הודעה מקומית זו אינה נחשבת לקבלת אחריות רשמית של התנועה ובתקשורת המזוהה עם חמאס ועם הזרוע הצבאית שלה, אותרו אמנם שבחים לפיגוע, אך ניכרה הימנעות מייחוסו, בשלב זה, לחמאס.

7. דודם של השניים, טאלב מח'אמרה, הכלוא בישראל, היה חבר בחולית טרור של פתח תנט'ים שביצעה פיגוע ירי בשנת 2002 דרומית לקרית ארבע בו נהרגו ארבעה ישראלים נדון לארבעה מאסרי עולם. דוד נוסף ח'אלד מח'אמרה פעיל חמאס היה כלוא אף הוא. הוא שוחרר בעסקת שליט בשנת 2011 ונעצר פעם נוספת במרץ 2012.

8. ח'אלד מח'אמרה למד הנדסת חשמל באוניברסיטת מו'תה בעיר כרכ שבירדן. ידוע כי בעת שהותו בירדן היה מקורב לתנועת האחים המוסלמים בירדן (דף הפייסבוק של תנועת חמאס ביטא, 9 ביוני 2016). לא ברור אם סיים את לימודיו או היה בחופשה.

תגובת ישראל

9. בתגובה לפיגוע פעלו כוחות הביטחון הישראליים בליל 8-9 ביוני 2016 כפר יטא ממנו הגיעו המחבלים. הכוחות סרקו את בתי המחבלים, תחקרו את בני המשפחה ועצרו מספר חשודים. מתאם פעולות הממשלה בשטחים האלוף יואב (פולי) מרדכי הורה על הקפאת 204 היתרי כניסה לישראל שניתנו לבני משפחותיהם של המחבלים. כמו כן הוקפאו 83,000 היתרי כניסה לישראל שהוענקו כמחווה לרגל חודש רמז'אן לביקורי משפחות. כמו כן הוקפאו אישורי הכניסה של תושבים מרצועת עזה לתפילות בהר הבית.

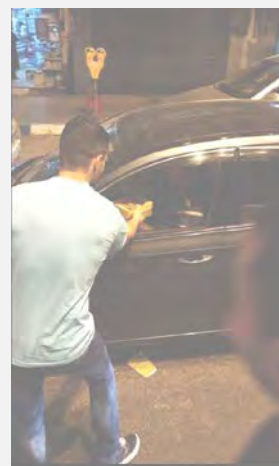
תגובות פלסטיניות ראשונות לפיגוע

הרשות הפלסטינית

10. משרד יו"ר הרשות הפלסטינית (ולא אבו מאזן או דוברו נביל אבו רדינה) פרסם הודעה ראשונית רק למחרת ב-1400. בנוסח ההודעה לא מוזכרים ההרוגים והפצועים בפיגוע אלא הודגש בה כי יו"ר הרשות הפלסטינית "מתנגד לכל הפיגועים בהם נפגעים אזרחים מכל צד שהוא ולא משנה מה הנסיבות". עוד צוין בהודעה כי השגת שלום צודק ויצירת אווירה חיובית הם אשר יסייעו להסרה ולצמצום של הסיבות למתח ואלימות באזור (ופא, 9 ביוני 2016).

11. **משרד הגיוס והארגון של פתח** ציין בהודעה שפרסם, כי זהו פיגוע יחידי וספונטני לנוכח פעולות ישראל נגד העם הפלסטיני. על ישראל להבין היטב את השלכות מעשיה (QUDSN, 9 ביוני 2016). **גדודי חללי אלאקצא, הזרוע הצבאית של פתח**, בירכו על הפיגוע באומרם כי זוהי תגובה טבעית של "ההתנגדות" לפעולות ישראל. לדברי ההודעה זוהי זכותם החוקית להגיב שכן ישראל מבינה רק את שפת הרובה והכוח.

12. במוקדים שונים ברחבי יהודה ושומרון ערכו התושבים חגיגות לציון הפיגוע. בין היתר התאספו חוגגים מול **שער שכם במזרח ירושלים**, במחנה הפליטים **אלדהישה**, בבית לחם, **בטול כרם** ועוד. תושבים בטול כרם חילקו מיני מתיקה לעוברים ושבים כביטוי שמחה על פיגוע הירי בתל אביב (דף הפייסבוק PALDF, 8 ביוני 2016).

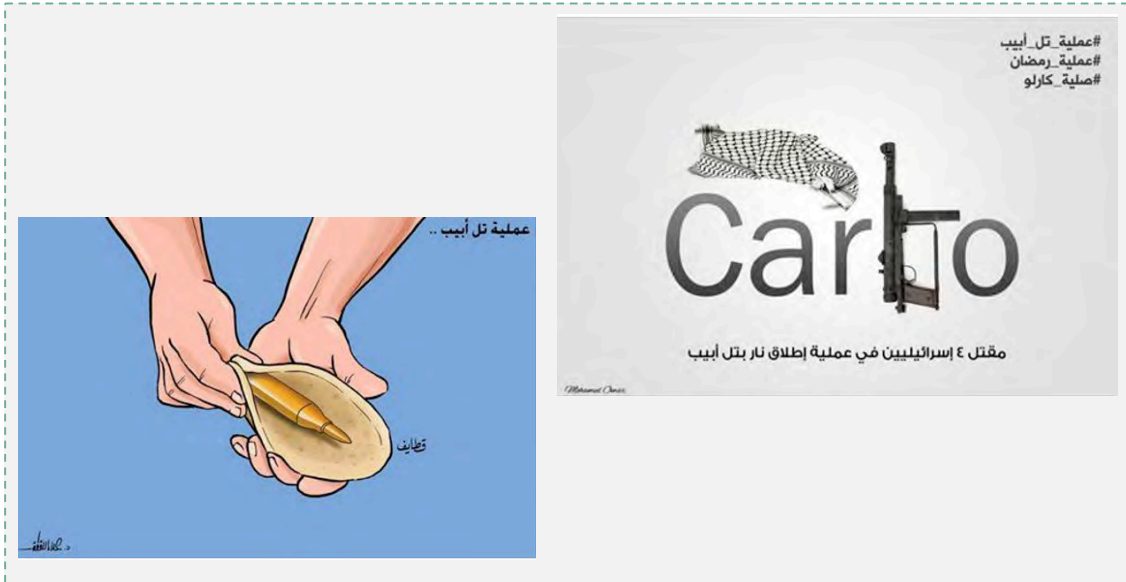

מימין : חלוקת מיני מתיקה בטול כרם כאות שמחה על פיגוע הירי בתל אביב (דף הפייסבוק PALDF, 8 ביוני 2016).
משמאל : תהלוכת שמחה במחנה הפליטים אלדהישה בבית לחם (דף הפייסבוק QUDSN, 9 ביוני 2016)

13. ברשתות החברתיות הפלסטיניות הועלו מספר האשטגים תחת השמות "פיגוע רמ'צ'אן", "מטח הקרלו" ו"רמ'צ'אן הג'האד" בהם הועלו תמונות כרזות ופוסטים המשבחים את הפיגוע ומבצעיו.

חמאס וארגוני טרור נוספים

14. **חסאם בדראן**, דובר חמאס בחו"ל אמר כי הפיגוע הוא "**הסימן הראשון לחודש רמז'אן** וההפתעה הראשונה לישראל במהלך החודש". לדבריו הצליחו מבצעי הפיגוע לשבור את מערך האבטחה ולפגוע בישראל (אתר חמאס, 8 ביוני 2016). תנועת חמאס בעיירה יטא פרסמה הודעה בה ציינה כי היא גאה במעשיהם של מחמד וח'אלד מח'אמרה ומאחלת להם החלמה (דף הפייסבוק של תנועת חמאס ביטא, 9 ביוני 2016).

מימין: כרזה שפרסמה חמאס המביעה תמיכה בפיגוע הירי בתל אביב. בכרזה נכתב: "פיגוע תל אביב, פיגוע רמז'אן, מטח CARLO" (כינוי לרובה קארל גוסטב מאולתר), "מות 4 ישראלים בפיגוע ירי בתל אביב" (דף הפייסבוק PALDF, 9 ביוני 2016). משמאל: קריקטורה שפרסמה חמאס בה נקשר מאכל מסורתי של חודש רמז'אן עם הפיגוע: "פיגוע תל אביב", "קטאיף" (דף הפייסבוק PALDF, 9 ביוני 2016)

קריקטורה שפרסמה חמאס: פיגוע רמז'אן. יקבל האל את ציותכם" (חשבון הטוויטר PALINFO, 9 ביוני 2016)

15. ארגון החזית העממית לשחרור פלסטין פרסם הודעה בה בירך על הפיגוע ושיבח את המבצעים. לדברי ההודעה מייצג הפגוע "קפיצת מדרגה שחלה באנתיפאדת ירושלים" (בואבה אלהדפ, 8 ביוני 2016).

כרזה העושה שימוש ציני בסהר חודש רמז'אן בעקבות פיגוע הירי בתל אביב. בערבית נכתב: "הפיגוע בתל אביב גרם למותם של ארבעה ציונים ולפציעתם של שמונה אחרים" (דף הפייסבוק QUDSN, 9 ביוני 2016)